

HENRIK UDSEN & DAVID KNOBEL

DATABESKYTTELSERET

ExTuto
PUBLISHING
www.extuto.com

Henrik Udsen & David Knobel
Databeskyttelsesret
Første udgave, første oplag

Denne bog er udgivet i juli 2025 af EX TUTO PUBLISHING A/S. Grafisk tilrettelæggelse og sats af MERE.INFO A/S, som har anvendt LibreOffice/Linux samt skrifterne Baskerville Original og Cronos designet af henholdsvis FRANTIŠEK ŠTORM i 2000 og ROBERT SLIMBACH i 1996. JAN TRZASKOWSKI har stået for forlagsredaktion, og LINO VOGT har været ansvarlig for korrekturlæsning af manuskriptet. Bogen er trykt på Munken Pure 100 g/m² af NARAYANA PRESS, der ligger på Gyllingnæs syd for Odder. Indbindingen er udført af BUCHBINDEREI S.R. BÜGE GMBH i Celle.

Ex Tuto Publishing er medlem af Forening for Boghaandværk, og vi støtter bæredygtig skovforvaltning ved at anvende FSC-certificeret papir.

Copyright © 2025 the authors
Printed in Denmark 2025
ISBN 978-87-420-0074-8

Værket eller dele heraf må ikke uden udtrykkelig aftale benyttes til tekst- og datamining eller træning af kunstig intelligens, herunder generative sprogmodeller.

Ex Tuto Publishing A/S
Toldbodgade 55, 1.
DK-1253 København K
www.extuto.com

Kapiteloversigt

	DEL I: INTRODUKTION TIL DATABESKYTTELSESR	1
1	Databeskyttelsesrettens formål, historie og indplacering i retssystemet	3
2	Retskilderne	23
3	Databeskyttelsesrettens grundstruktur	47
	DEL II: AFGRÆSNSINGSREGLER (ANVENDELSESO	77
4	Materiel afgrænsning	79
5	Territorial afgrænsning	123
6	Personel afgrænsning (rettigheds- og pligtssubjekter)	131
	DEL III: MATERIELLE PLIGTREGLER	157
7	Behandlingsgrundlag	159
8	Behandlingskrav	309
9	Behandlingssikkerhed	365
10	Behandlingspligt	385

	DEL IV: ANSVARLIGHEDS- OG COMPLIANCEREGLER	397
11	Introduktion til reglerne om ansvarlighed og compliance	399
12	Informationspligt	411
13	Lovlighedsvurderinger og lovlighedsforanstaltninger	469
14	Dokumentationspligt	507
15	Databeskyttelsesrådgiver	513
16	Brug af databehandler	529
	DEL V: OVERFØRSEL TIL TREDJELANDE	553
17	Overførsel til tredjelande (eksportregler)	555
	DEL VI: DATABEHANDLERES FORPLIGTELSE	615
18	Databehandlerens forpligtelser	617
	DEL VII: HÅNDHÆVELSE OG ANSVAR (REGLER OM LOVBRUD)	637
19	Tilsynsmyndigheder	639
20	Erstatning og godtgørelse	669
21	Straf	693
22	Proces- og bevisspørgsmål i civile retssager	713

Indholdsfortegnelse

Forord	xix
Databeskyttelsesretlige begreber	xxi
Forkortelser	xli
DEL I: INTRODUKTION TIL DATABESKYTTELSESRET	1
1 Databeskyttelsesrettens formål, historie og indplacering i retssystemet	3
1. Indledning	3
2. De bagvedliggende hensyn	5
3. Databeskyttelsesrettens udvikling	7
4. Databeskyttelsesrettens indplacering i retssystemet – samspil med andre retsområder	12
4.1. Mellem offentlig ret og privatret	13
4.2. Databeskyttelsesretten som en del af personlighedsretten	14
4.3. Databeskyttelsesretten som en del af informationsretten	16
4.4. Databeskyttelsesretten som en del af teknologiretten	18
5. Databeskyttelsesrettens forskellige niveauer	20
2 Retskilderne	23
1. Grundrettighedsregulering	23
2. Databeskyttelsesforordningen	26
3. Databeskyttelsesloven	27
4. Særlovgivning	30
5. Sektorspecifik lovgivning	32
5.1. Forordning 2018/1725 om EU-institutionernes behandling af personoplysninger	32
5.2. Direktiv og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger	33
5.3. E-databeskyttelsesdirektivet	34

6.	Retspraksis	35
6.1.	Domme fra EU-Domstolen	35
6.2.	Domme fra danske og andre nationale domstole	37
7.	Afgørelser, udtalelser og vejledninger fra tilsynsmyndighederne	38
7.1.	EDPB	39
7.2.	De nationale tilsynsmyndigheder	41
3	Databeskyttelsesrettens grundstruktur	47
1.	Indledning	47
2.	En databeskyttelsesretlig grundstruktur – indledende oversigt	52
3.	Afgrænsningsregler	52
3.1.	Materielle afgrænsningsregler	53
3.2.	Territorielle afgrænsningsregler	54
3.3.	Personelle afgrænsningsregler (rettigheds- og pligtsubjekter)	55
4.	Pligtregler	55
4.1.	Materielle pligtregler	56
4.1.1.	Regler om behandlingsgrundlag (hjemmelsregler)	57
4.1.2.	Regler om behandlingskrav	58
4.1.3.	Regler om behandlingssikkerhed	61
4.1.4.	Regler om behandlingspligt	62
4.2.	Regler om ansvarlighed og compliance	63
4.2.1.	Karakteristika og terminologi	63
4.2.2.	Forskellige typer af ansvarligheds- og compliancereglere	65
4.3.	Regler om tredjelandsoverførsler (eksportregler)	68
4.4.	Regler om databehandlers forpligtelser	69
5.	Regler om håndhævelse og ansvar (regler om lovbrud)	70
6.	En databeskyttelsesretlige grundstruktur – Sammenfatning	72
	DEL II: AFGRÆSNSINGSREGLER (ANVENDELSESOMRÅDE)	77
4	Materiel afgrænsning	79
1.	Indledning	79
2.	Personoplysningsbegrebet	80
2.1.	”Enhver form for information”	81
2.2.	”Om”	82
2.3.	”Identificeret eller identificerbar”	86
2.3.1.	Hvem skal kunne identificere den registrerede (er personoplysningsbegrebet absolut eller relativt)?	87
2.3.2.	Sandsynlighed	88
2.3.3.	Formålet med behandlingen	89
2.3.4.	Direkte og indirekte identifikation	90
2.3.5.	Overgivelse af oplysninger til modtager, der kan identificere den registrerede	96
2.3.6.	Pseudonymisering	98
2.3.7.	Anonymisering	103
2.4.	”Fysisk person”	104

3.	Behandlingsbegrebet	106
3.1.	“Behandling”	106
3.2.	“Automatisk” behandling	107
3.3.	“Indeholdt i register”	107
3.4.	Forskellige typer af behandling	108
4.	Undtagelsesregler	111
4.1.	Private behandlinger	113
4.2.	Behandling i journalistisk øjemed	117
5.	Nationale regler uden for forordningens materielle anvendelsesområde	119
5	Territorial afgrænsning	123
1.	Dataansvarlig etableret i EU	123
2.	Dataansvarlig ikke etableret i EU	127
3.	Den territoriale afgrænsning i national ret. Databeskyttelsesloven	129
6	Personel afgrænsning (rettigheds- og pligtsubjekter)	131
1.	Indledning	131
2.	Den registrerede (rettighedssubjektet)	132
3.	Den dataansvarlige	134
3.1.	Generelt om begrebet “dataansvarlig”	134
3.2.	Grænsetilfælde – særligt om sontringen mellem dataansvarlig og databehandler	140
3.3.	Ansatte	142
3.4.	Fælles dataansvarlige	145
3.5.	Ingen dataansvarlig?	149
4.	Databehandleren	149
	DEL III: MATERIELLE PLIGTREGLER	157
7	Behandlingsgrundlag	159
1.	Indledning	159
2.	Forholdet mellem bestemmelserne om behandlingsgrundlag – kumulative eller alternative?	163
3.	Det generelle krav om behandlingsgrundlag – art. 6	169
3.1.	Generelt om art. 6	169
3.2.	Samtykke – art. 6, stk. 1, litra a	174
3.2.1.	Gyldighedsbetingelse nr. 1: Frivilligt	175
3.2.1.1.	Til skade for den registrerede at afvise samtykke	177
3.2.1.2.	Personoplysninger som modydelse – særligt om “betaling” med personoplysninger (“pay or consent”)	177
3.2.1.3.	Ubalanceret forhold	181
3.2.1.4.	Separate samtykker til flere behandlinger – granuleret samtykke	183

3.2.2.	Gyldighedsbetingelse nr. 2: Specifikt	184
3.2.3.	Gyldighedsbetingelse nr. 3: Informeret	185
3.2.4.	Gyldighedsbetingelse nr. 4: Utvetydigt	187
3.2.5.	Børns samtykke	190
3.2.5.1.	Børns samtykke generelt	191
3.2.5.2.	Samtykke til informationssamfundstjenester udbudt direkte til børn	192
3.2.6.	Tilbagekaldelse af samtykke	194
3.2.7.	Samtykkets tidsmæssige udstrækning	195
3.3.	Opfyldelse af en kontrakt – art. 6, stk. 1, litra b	196
3.3.1.	Kontrakt	197
3.3.2.	Den registrerede skal være kontraktpart	199
3.3.3.	Nødvendig	199
3.3.4.	Behandling før kontraktens indgåelse og efter dens ophør	204
3.4.	Overholdelse af retlig forpligtelse – art. 6, stk. 1, litra c	206
3.5.	Fysiske personers vitale interesser – art. 6, stk. 1, litra d	210
3.6.	Samfundsinteresser og offentlig myndighedsudøvelse – art. 6, stk. 1, litra e	213
3.6.1.	Offentlig myndighedsudøvelse og opgaveudførelse i samfundets interesse	213
3.6.2.	Nødvendighed	218
3.6.3.	Supplerende retsgrundlag	220
3.6.4.	Den registreredes indsigelsesret	224
3.7.	Interesseafvejningsreglen – art. 6, stk. 1, litra f	225
3.7.1.	Den dataansvarlige eller tredjemands legitime interesser	226
3.7.2.	Nødvendigt for at forfølge den legitime interesse	230
3.7.3.	Den registreredes interesser og grundlæggende rettigheder og forventning om behandling	233
3.7.3.1.	Den registreredes interesser eller grund- læggende rettigheder og frihedsrettigheder	233
3.7.3.2.	Behandlingens potentielle konsekvenser for den registrerede	234
3.7.3.3.	Den registreredes forventning om behandling	238
3.7.4.	Afvejningen	240
3.7.5.	Offentlige myndigheder	246
3.7.6.	Den registreredes indsigelsesret	247
3.8.	Valg og skift af behandlingsgrundlag (konkurrerende behandlingsgrundlag)	250
3.8.1.	Valg af samtykke som behandlingsgrundlag og skift til andre behandlingsgrundlag	251
3.8.1.1.	Valg af samtykke som behandlingsgrundlag	251
3.8.1.2.	Skift til andet behandlingsgrundlag	254
3.8.2.	Valg af og skift mellem andre behandlingsgrundlag end samtykke	258

4.	Følsomme personoplysninger – art. 9	259
4.1.	Forbud mod behandling af følsomme oplysninger – art. 9, stk. 1	261
4.1.1.	Kategorierne af følsomme oplysninger	263
4.1.2.	"Indirekte" følsomme personoplysninger	269
4.2.	Undtagelser – adgang til behandling af følsomme oplysninger efter art. 9, stk. 2	278
5.	Oplysninger om strafbare forhold – art. 10	284
6.	Fuldautomatiske afgørelser – art. 22	288
6.1.	Det retstekniske udgangspunkt: forbud mod behandling af personoplysninger i forbindelse med visse typer af fuldautomatiske afgørelser – art. 22., stk. 1	289
6.1.1.	Afgørelse	289
6.1.2.	Alene baseret på automatisk behandling	294
6.1.3.	Retsvirkning eller tilsvarende betydelig påvirkning	295
6.2.	Undtagelser til forbuddet – art. 22, stk. 2-4	296
6.3.	Informationspligt	300
7.	Begrænsning af behandling – art. 18	301
8.	Specifikke behandlingssituationer – art. 86-88	302
8.1.	Videregivelse af oplysninger i forbindelse med aktindsigt – art. 86	302
8.2.	Nationalt identifikationsnummer (personnummer) – art. 87	304
8.3.	Oplysninger som led i ansættelsesforhold – art. 88	305
8	Behandlingskrav	309
1.	Indledning	309
2.	Krav om lovlighed	312
3.	Krav om forudgående lovlighed? Ulovligt tilvejebragte oplysninger	316
4.	Krav om behandlingsformål	317
4.1.	Fastlæggelse af formål	319
4.2.	Behandling inden for rammerne af det angivne formål – krav om tilstrækkelighed, relevans og nødvendighed	323
4.3.	Viderebehandling til nyt formål	333
4.3.1.	Viderebehandling til foreneligt formål	333
4.3.2.	Viderebehandling til uforeneligt formål	339
4.3.3.	Oplysningspligt	340
4.4.	Sletning, når oplysninger ikke længere er nødvendige for at opfylde formål	341
5.	Krav om rigtighed og fuldstændighed (oplysninger skal være retvisende)	345
5.1.	Kravene om rigtighed og fuldstændighed i art. 5 og 16	345
5.2.	Begrebet "korrekt"/"rigtig"	347
5.3.	Berigtigelse	349
5.4.	Uenighed mellem den dataansvarlige og den registrerede om oplysningernes rigtighed	353
5.5.	Den dataansvarliges valg mellem berigtigelse og sletning	355
5.6.	Berigtigelse eller sletning skal ske straks	355
5.7.	Krav om løbende kontrol	356

6.	Krav om begrænsning af behandling	357
7.	Sletning af oplysninger om børn indsamlet af informationssamfundstjenester	361
8.	Krav om rimelighed	362
9	Behandlingssikkerhed	365
1.	Indledning	365
2.	Hjemmelsgrundlaget for kravene til behandlingssikkerhed – art. 5, stk. 1, litra f og art. 32	367
3.	Kravene til behandlingssikkerhed (krav om sikkerhedsforanstaltninger)	370
3.1.	Det grundlæggende krav om passende sikkerhedsforanstaltninger	370
3.2.	Risikovurderingen	371
3.2.1.	Sandsynlighedsvurderingen	371
3.2.2.	Konsekvensvurderingen	372
3.3.	Valg af sikkerhedsforanstaltninger	378
3.4.	Krav om løbende vurdering	382
4.	Ansaret efter art. 32	382
10	Behandlingspligt	385
1.	Indledning	385
2.	Dataportabilitet – art. 20	387
3.	Begrænsning af behandling, art. 18 – bestemmelse om behandlingspligt?	392
3.1.	Begrænsning i forbindelse med ulovlig behandling, litra b	393
3.2.	Begrænsning i forbindelse med retskrav, litra c	395
	DEL IV: ANSVARLIGHEDS- OG COMPLIANCEREGLER	397
11	Introduktion til reglerne om ansvarlighed og compliance	399
1.	Indledning	399
2.	Ansvarlighedsprincippet og dets vej ind i databeskyttelsesretten	400
3.	Forordningens forskellige typer af ansvarligheds- og compliancepligter	405
3.1.	Lovlighedsvurderinger og lovlighedsforanstaltninger	405
3.2.	Dokumentationspligt (pligt til at påvise lovlighed)	407
3.3.	Pligt til brug af databeskyttelsesrådgiver	407
3.4.	Informationspligt	409
3.5.	Ansvarligheds- og complianceforpligtelser ved brug af databehandler	410
12	Informationspligt	411
1.	Indledning	411
2.	Princippet om gennemsigtighed – art. 5, stk. 1, litra a	413
3.	Form- og proceskrav knyttet til information af de registrerede – art. 12	415

4.	Oplysningspligt ved indsamling af oplysninger – art. 13 og 14	421
4.1.	Indsamling fra den registrerede – art. 13	422
4.1.1.	Hvornår skal der oplyses?	422
4.1.2.	Hvilke oplysninger skal gives?	424
4.1.3.	Undtagelser til oplysningspligten	426
4.2.	Indsamling fra andre kilder og generering af oplysninger – art. 14	429
5.	Den registreredes indsigt – art. 15	432
5.1.	Hvornår kan den registrerede kræve indsigt?	432
5.2.	Hvilke oplysninger er omfattet af indsigtseretten, og hvordan skal de gives?	436
5.3.	Pligt til at udlevere kopi af de behandlede personoplysninger	441
5.3.1.	Pligten til at udlevere en kopi – art. 15, stk. 3	441
5.3.2.	Krænkelser af andres rettigheder og frihedsrettigheder	443
5.4.	Indsigtserettens tidsmæssige udstrækning	445
5.5.	Undtagelser til indsigtseretten	446
6.	Andre informationspligter overfor den registrerede	447
7.	Den generelle pligt til at informere tilsynsmyndighederne	448
8.	Oplysning om brud på persondatasikkerheden – art. 33 og 34	449
8.1.	Anmeldelsespligt til tilsynsmyndigheden – art. 33	450
8.1.1.	Brud på persondatasikkerheden	450
8.1.2.	Usandsynligt, at bruddet på persondatasikkerheden indebærer en risiko for fysiske personers rettigheder eller frihedsrettigheder.	453
8.1.3.	Krav til anmeldelsen	454
8.2.	Pligt til at underrette den registrerede – art. 34	457
8.2.1.	Pligt til underretning ved høj risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder	457
8.2.2.	Krav til underretningen	458
8.2.3.	Undtagelser til underretningspligten	459
9.	Pligt til at informere modtagere og andre dataansvarlige	461
9.1.	Pligt til at informere modtagere ved berigtigelse, sletning og begrænsning – art. 19	461
9.2.	Pligt til at informere andre dataansvarlige ved sletning af offentliggjorte personoplysninger – art. 17, stk. 2	464
9.3.	Pligt til at informere andre dataansvarlige om den registreredes tilbagekaldelse af samtykke	465
13	Lovlighedsvurderinger og lovlighedsforanstaltninger	469
1.	Indledning	469
2.	Generalklausulen – art. 24	470
3.	Databeskyttelse gennem design og standardindstillinger – art. 25	475
3.1.	Databeskyttelse gennem design	475
3.2.	Databeskyttelse gennem standardindstillinger	484

4.	Konsekvensanalyse – art. 35 og 36	487
4.1.	Pligt til at gennemføre en konsekvensanalyse	487
4.2.	Indholdet af konsekvensanalysen	492
4.3.	Krav til form og proces	495
4.4.	Fornyset konsekvensanalyse	497
4.5.	Mulighed for at foretage behandling, når der er høj risiko for de registrerede – art. 36	498
4.6.	Retsvirkning af manglende overholdelse af art. 35 og 36	501
5.	Forholdet mellem art. 24, 25, stk. 1, 32 og 35	502
14	Dokumentationspligt	507
1.	Indledning	507
2.	Den dataansvarliges pligt til at kunne påvise behandlingens lovlighed – art. 24 og art. 5, stk. 2	509
3.	Fortegnelse over behandlingsaktiviteter – art. 30	510
15	Databeskyttelsesrådgiver	513
1.	Indledning	513
2.	Pligt til at udpege databeskyttelsesrådgiver	514
2.1.	Offentlige myndigheders pligt til at udpege en databeskyttelsesrådgiver	514
2.2.	Private virksomheders pligt til at udpege en databeskyttelsesrådgiver	516
3.	Databeskyttelsesrådgiverens stilling – art. 38	520
4.	Databeskyttelsesrådgiverens opgaver – art. 39	524
5.	Uenighed mellem den dataansvarlige og databeskyttelsesrådgiveren	526
16	Brug af databehandler	529
1.	Indledning	529
2.	Indledende lovlighedsvurdering	530
2.1.	Pligt til at foretage indledende lovlighedsvurdering	530
2.2.	Hvad skal vurderes?	531
2.3.	Det nærmere indhold af vurderingen	532
2.4.	Tilpasning på baggrund af lovlighedsvurdering (krav om lovlighed)	536
3.	Databehandleraftale	538
3.1.	Krav om databehandleraftale	538
3.2.	Krav til indhold	539
3.3.	Formkrav	541
3.4.	Standarddatabehandleraftaler	542
3.5.	Manglende indgåelse af databehandleraftale	543
4.	Brug af underdatabehandlere	543
5.	Databehandlerens tredjelandsoverførsler	547
6.	Løbende kontrol	548

DEL V: OVERFØRSEL TIL TREDJELANDE	553
17 Overførsel til tredjelande (eksportregler)	555
1. Indledning	555
2. Begreberne "overførsel" og "tredjeland"	558
2.1. Overførsel	559
2.1.1. Betingelse 1: Dataeksportøren skal være omfattet af forordningen	560
2.1.2. Betingelse 2: Dataeksportøren foretager en videregivelse eller anden form for tilrådighedsstillelse	561
2.1.3. Betingelse 3: Dataimportøren skal være placeret i tredjeland (uanset om dataimportøren er omfattet af forordningens art. 3)	569
2.2. Tredjelande	570
3. Tilstrækkeligt beskyttelsesniveau – art. 45 (overførsel til sikre tredjelande)	571
3.1. Generelt om overførsler efter art. 45	571
3.2. Særligt om overførsler til USA – Data Privacy Framework	572
4. Overførsler omfattet af fornødne garantier – art. 46 (overførsel til usikre tredjelande)	579
4.1. Art. 46-instrumenterne	580
4.1.1. Standardkontraktbestemmelser	581
4.1.1.1. Gennemførelsesafgørelsen	581
4.1.1.2. Standardkontraktbestemmelserne	582
4.1.2. Bindende virksomhedsregler	589
4.2. Kravene til lovgivningen i tredjelandet	591
4.2.1. Vurderingen af tredjelandslvgivningen	593
4.2.2. Supplerende foranstaltninger hvis lovgivningen eller praksis i importlandet ikke giver en effektiv beskyttelse	597
4.2.3. En risikobaseret tilgang?	599
4.2.4. Fortsatte udfordringer	602
5. Undtagelser i særlige situationer – art. 49	603
5.1. Generelt om anvendelsesområdet	603
5.2. De enkelte undtagelser	605
6. Det nationale lokationskrav – DBL § 3, stk. 9	607
7. Forpligtelse til at udlevere oplysninger efter lovgivningen i tredjelande	609
DEL VI: DATABASEHANDLERES FORPLIGTELSE	615
18 Databehandlerens forpligtelser	617
1. Indledning – forskellige typer af pligtregler for databehandlere	617
2. Er databehandleren pligtsubjekt under art. 28, stk. 3?	619
3. Pligten til at behandle i overensstemmelse med den dataansvarliges instruks	621

4.	Pligt til at bistå den dataansvarlige med dennes overholdelse af sine forpligtelser	624
4.1.	Registreredes rettigheder	624
4.2.	Behandlingssikkerhed og orientering om sikkerhedsbrud	625
4.3.	Påvisning af overholdelse af art. 28	626
5.	Databehandlerens sikkerhedsforanstaltninger	627
6.	Sletning eller tilbagelevering i forbindelse med aftalens ophør	628
7.	Fortrolighed	629
8.	Forpligtelser i forbindelse med brug af underdatabehandler	630
8.1.	Godkendelse til brug af underdatabehandler fra den dataansvarlige	630
8.2.	Krav om underdatabehandleraftale	633
8.3.	Databehandlerkæder	634
8.4.	Databehandlerens ansvar for underdatabehandlere	635

DEL VII: HÅNDHÆVELSE OG ANSVAR (REGLER OM LOVBRUD)

637

19 Tilsynsmyndigheder

639

1.	Indledning	639
2.	Den nationale tilsynsmyndighed – Datatilsynet	641
2.1.	Organisering	641
2.2.	Kompetenceområde	642
2.3.	Opgaver	648
2.4.	Beføjelser	650
2.4.1.	Undersøgelsesbeføjelser	651
2.4.2.	Korrigerende beføjelser	651
2.4.3.	Godkendelses- og rådgivningsbeføjelser	654
3.	One-stop-shop mekanismen	655
3.1.	Hovedvirksomhed	655
3.2.	Samarbejde mellem involverede tilsynsmyndigheder	657
3.3.	Uenighed mellem involverede tilsynsmyndigheder – bindende afgørelse fra EDPB	659
3.4.	Sager der alene behandles af en berørt tilsynsmyndighed	661
3.5.	Behandling efter hasteprocedure	662
3.6.	Kritik af one-stop-shop mekanismen	663
4.	Koordination og harmonisering af tilsynsmyndighedernes arbejde	664
4.1.	Det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB)	665
4.2.	Gensidig bistand og fælles aktiviteter	666
4.3.	Sammenhængsmekanismen	666

20	Erstatning og godtgørelse	669
1.	Indledning	669
2.	Rettighedssubjekt og ansvarssubjekt (skadelidte og skadevolder)	671
2.1.	Rettighedssubjekt (skadelidte)	671
2.2.	Ansvarssubjektet (skadevolder)	672
2.2.1.	Den dataansvarlige	672
2.2.2.	Databehandleren	675
3.	Kravet om overtrædelse af forordningen	676
4.	Kravet om skade	677
5.	Kravet om årsagssammenhæng mellem overtrædelsen af forordningen og skaden	681
6.	Ansvarsgrundlag	682
7.	Kompensation ("erstatning")	683
8.	Bevisbyrde	686
9.	Solidarisk ansvar og regres	689
10.	Erstatningsansvarslovens § 26	691
21	Straf	693
1.	Indledning	693
2.	Art. 83, DBL § 41 og forholdet mellem disse	694
3.	Ansvarssubjektet	696
4.	Hvornår idømmes bøde?	701
5.	Tilregnelsskrav	703
6.	Fastsættelse af bødens størrelse	703
7.	Bødeforlæg	710
8.	Fængsel	710
22	Proces- og bevisspørgsmål i civile retssager	713
1.	Indledning	713
2.	Sager mod dataansvarlige	715
2.1.	Hvem kan anlægge sag – kravet om retlig interesse	715
2.1.1.	Registreredes adgang til at anlægge sag	715
2.1.2.	Konkurrenters (og andres) adgang til at anlægge sag	719
2.2.	Hvor kan sagen anlægges – værneting	724
2.3.	Gruppesøgsmål	724
2.3.1.	Art. 80	725
2.3.2.	Retsplejelovens §§ 254 a-k	728
2.3.3.	Lov om forbrugergruppesøgsmål	732
3.	Sager mod tilsynsmyndigheder	734
4.	Bevisspørgsmål	736
4.1.	Brug af personoplysninger som bevis i civile retssager	736
4.2.	Brug af andre typer af beskyttet information som bevis i sager om databeskyttelsesreglerne	740

REGISTRE	743
Litteraturfortegnelse	745
Domsregister	751
Stikordsregister	755